

LINERRA Team 191

DIENOS ŽINIOS

Nr. 77 (96) II metai

Glasenbach, 1946 birželio mėn. 7.

TIROLIO ATEITIES KLAUSIMAS DAR ATVIRAS.

Londonas. - Per debatus Žem. Rūmuose McNeil, tarp kitko, pasakė: "Britų užsienio reikalų ministro pavaduotojas pirmasis pabrėžė, kad jei austrų vyriausybė pareiškia teisės į pietų Tirolį, tai reikia jos pageidavimus nors išklausti. Be to, austrų vyriausybė pateikė tokius pageidavimus, kuriuos britų vyriausybės nuomone, galima būtų išklausti. Tas klausimas turėtų būti išspręstas per užsienio reikalų ministrų konferenciją."

LONDONAS LAUKIA MASKVOS ATSAKIMO.

Londonas. - Didžiųjų Trijų derybų nukreiptas darbas į Maskvą, iš kur laukiama sovietų atsakymo į sovietų užsienio politikos kritiką per debatus Žem. Rūmuose. Maskvos radijas toliau puola angli-amerikiečių panaudotas priemones okupuotose Vokietijos zonose, bet iki vakar ryto dar nepaminėjo nei Bevino, nei Churchillio, nei Attlee kalbų. Diplomatininiuose slunksniuose esama nuomonės, kad sovietai lygiai taip pat reaguos, kaip reagavo į Byrnes kritiką sovietų laikymosi per paskutinę užsienio reikalų ministrų konferenciją Paryžyje. Yra taip pat nuomoniu, kad iki sekančio užsienio reikalų ministrų susivaziavimo birželio 15 dieną gali dar iškilti kai kurių pasikeitimų. Atrodo, kad Maskvos radijas ir spauda ruošiasi visus, o ypač Churchillį pulti.

Komunistų laikraštis "Daily Worker" rašo; kadų Rostamo ir Krimo susitarimai esą britų užsienio politikai tik popieriaus gabalas ir priduria; kad konservatoriai labai patenkinti Bevin kalba. Dėl jo kalbos tarptautinė padėtis pablogėjusi ir tarptautinis bendradarbiavimas dar labiau sunkinamas.

Maskva. - Šie Maskvos laikraščiai rašo apie tai, kad atgaivinti diplomatiniai santykiai tarp Sovietų Sąjungos ir Argentinos.

ITALIJOS KARALIŠKŲJŲ NAMŲ PASKUTINĖS DIENOS

Roma. - Iš patikimų šaltinių patirta, kad birželio 12 diena bus Italijos respublikos gimimo diena. Karalius Umberto, kurio šeima jau išvyko paskelbus respubliką, išvyks į Lisaboną. Monarchistai bendradarbiaus naujoj vyriausybėj, bet pa tiekė pasidūlymą, kad po metų vėl būtų įvygdytas dėl valstybės formos laujas balsavimas, kadangi už respubliką iš 23 milijonų balsavusių gauta tik 2 milijonais balsų daugiau, kaip už monarchiją.

Roma. - Vyriausybės slukoniams vakar buvo pasklepta, kad karalius Umberto visiškai atsisakydamas nuo sosto, išleis atsisaukima į italų tautą. Karališkoji šeima apsigyvens Egipte arba Portugalijoje.

Istorinės valandos Quirinale.

Karaliui atsisotatydinus, naujos Italijos respublikos vyriausybės galva lieka dabartinis ministras pirmininkas de Gasperi. Jis bus prezidentas iki birželio 25 d. Tą dieną stėgiamaie tautinio susirinkimo rinkimo naujos Italijos respublikos laikini prezidentą. Kandidatams laikomi šie asmenys: dabartinis vidaus reikalų ministras Giuseppe Romita (socialistas) ir buvęs ministras pirmininkas Vittorio Emanuele Orlando (dabartinis provizorinio tautinio susirinkimo delegatas).

Italų parlamentas.

Parlamente atstovai skirstosi taip:

Krikščionių demokratai	200	atstovų,
Socialistai	120	"
Komunistai	110	"
Tautinių demokratų sąjunga	33	"
Uomo Qualunque	27	"
Respublikona partija	23	"
Laisvės blokas (monarchistai)	13	"

JAV ARMIJOS IR LAIVYNO STIPRUMAS.

Vashingtonas. - Senatas vakar priėmė karo p prievolės įstatymo projektą, kuriame numatyta iki 1947 m. gegužės mėn. 15 d. astuoniolikamečių ir devyniolikamečių šaukimas bei igulos personalui atlyginimo padidinimas.

Įstatymo projektas toliau numato, kad 1946 birželio gale armijos stiprumas sieks 1.550.000 vyrų, o 1947 m. birželio gale armija sudarys 1.070.000 vyrų. Laivynas ligi to pat laiko sudarys 558.000 ir išsikelimo daliniai 108.000 vyrų.

Administracija prae gerš. skaitytojus atleiskaity ti už dienaarsti. Prentmerata už laiką nuo gegužės 12 d. iki birželio 9 d. 5 (penki) bilingai. Pinigų prašoma iteikti laikradcio platintojui p.Vyt. Bačkovičiui. Administracija.

UŽSIENIO POLITIKOS DEBATŲ TESIŲS.

Londonas: - Per vakar dienos Žemumosiuose Rūmuose debatus kėlėjo ministras pirmininkas Attlee ir opozicijos vadovas Churchillis.

Savo kalba Attlee pradėjo kritika tu parlamento narių, kurie keliavo į užsienį ir į vieka žinėjo sovietų akimis. "Man atrodo", pasakė Attlee, "kad būtų geriau žinoti britų akimis ir drąsiai išigilinti į kitų nusistatymą."

Pietų Tirolio ir Trieste klausimas.

Attlee pareiškė: "Apokritai turin pasakyti, kad mūsų politika numato palikti kiek galima mažiau mazumų svetimoje valdžioj Dabartinėje aplinkybėje tą tikslą pasiekti yra nelengva."

Ispanijos klausimas.

Attlee pasakė: "Tikroji, mūsų visiems aiški problema yra ši: kaip ispanų tautai duoti progą pačiai apsispręsti ir pasirinkti tinkamą vyriausybę."

Apie Potsdamo susitarimus.

Britų premjeras pareiškė: "Sunkumai gludi tame, kad sovietai ta susitarimą aiškina per daug siaurai ir paraidžini. Todėl jie liko sustingę ir pasikeitus sąlygoms, nebepali veikti. Mano manymu, sovietų aiškinimas neatitinka sutarties dvasia. Man atrodo, kad sunkiausias dalykas yra sovietams išaiškinti, jog Anglijoje pasireiškia daugiau kaip viena nuomonė. Tam tikra prasme ir Sovietų tauta galima žinoti, kaip i tautą, gimusia tamsiame miške, nepirpratusia prie saulės šviesos ir nepapratusia kvepuoti demokratiniu oru. Taip pat reikia priimti dėmesį jos prėtini išsivystima, jos istorija ir jos dabartinė padėtis." Baigdamas Attlee pasakė: "Užsienio reikalų ministras dabar reikia apsispręsti kantrumu ir sągebėjimu suprasti kitų reikalus? Mėn neatrodo, kad i dabartinę pasaulio padėtį turime žiūrėti pesimistiškai; kad nugalint sunkumus nie neturės tokios didelės reikmės, kaip Bevinas."

Churchilis giria Beviną.

Konservatorių partijos pirmininkas Churchillis savo kalba pradėjo pareiškdamas, kad jokių būdų negalima kaltinti Beviną už tai, kad paskutiniai pasitarimai iširo ir britų itaka sumažėjo Bevinas parodė, kad jis turi pakankamai britams charakteringos išminties ir harumo. Britų darbičių politika abiėjose Atlanto vandenyne pusėje dave gražių vaisių? Tuos nuopelnus reikia pripažinti Bevinui.

Karaliaus vaidmuo.

Ivykliai Graikijoje pateisina koališinę politiką. Rinkimai irodė, kad graikų tauta nenori komunistinės mažumos diktatūros. As neabejoju, "kalbėjo Churchillis, "kad graikų karalius, jei balsavimo rezultatai pasirodytu jo naudai, aiškiai irodys, kad jis yra savovallstybės pirmasis tarnautojas ir stovi viršum partijų."

(tesinye 1° 3 psl.)

Churchilis dėl Ispanijos.

Dabartinė britų vyriausybė parode ieminti ir atsar guma, nesikišdama į Ispanijos vidaus reikalus. Niekam iš mūsų Franco režimas nepatinka, bet tarp nepatikimo ir galimo pilietinio karo yra gili pauraja. Mano nuomone, reikia Ispanijai padėti savo likimas spresti. Aš nesu už tai, kad Franco Ispanija būtų paimta į UNO. Iš tų kitos pusės britų pasiuntinio atsaukimas galėtų izeisti Ispanijai tautos garbą ir ją paskatinti susiburti apie dabartinę vyriausybę.

Dėl pietų Tirolio.

Kalbėdamas apie Paryžiaus Konferenciją, Churchillis pareiškė, kad tikisi jos pažangos. Pirmasis šios konferencijos dėl pietų Tirolio sprendimas, pagal kuri Tirolis turi tekti Italijai, ne visai buvo patenkinamas. Aš Europoje nematau kitom atvejo, kuri galime būtų geriau pritaikyti Jungtinių tautų chartai, kaip pietų Tirolis. Kodėl nenorima leisti pietų Tirolio tautai padėti apsispręsti? Ar teisinga yra duoti apsisprendimą teisę Venecijoje Julio gyvenamajame, o pietų Tirolio gyventojams jos neduoti. Trieste ir Dunojaus klausimais Churchillis pritarė Bevinui.

NUO BALTIJOS JŪROS IKI ADRIJOS NAUJO KARO

PASELYS.

Anglija giliausiai apgalvėdama draugišką santykių su sovietais susilpnėjimą. Iš sovietų mes nieko kito netrokštame kaip tik draugiškumo ir skubiai teiktume jiems pagalbą, jei jų teisingi reikalavimai atmurtu pavojuje. Bet nėra abejonės, kad sovietų propaganda padarė gilaus įspūdžio mūsų tautai. Aug rimtesnė už propagandą ir spionažą yra bendra padėtis europiečių gyvenamųjų erdveje nuo Baltijos jūros iki Adrijos, kurioje, neskaitant sovietų, gyvena trečdalis mūsų pasaulio dalies gyventojų. Čia sėjamas naujo karo pasėlys ir už užuolaidos daroma pastangų susovietinti Vokietiją jos sovietų okupuotose erdvių.

Gali atsirasti dvi Vokietijos: viena, kuriama sovietų pavyzdžiu, anta vakarų demokratijos itakoj. Apokrytai imant, kalbėjo Churchillis toliau aš su vokiečių tauta padaryčiau taiką, bet taip pat aš suprantu, kad dar turi praeiti kiek laiko.

Aciau nei didž. Britanija nei JAV negali leisti, kad okupuotose Vokietijos zonose neribotai laika viešpatautu chaosas.

Kerėtas būtų ne vietoj.

Baigdamas Churchillis pasakė: "Mes pritariame vyriausybei, kad su visais kraštais, su kuriais mes tik kariavome, turi būti padaryta taika. Šitai negalima atidėlioti. Niekas nebūtu blogesnio už Kerėtą. Jei didžiosios valstybės negali susitarti, tai problema svarstyti reikia pateikti 21 tautos konferencijai? Tai yra Jungtinių tautų organizacija, į kurią mes sudėjome savo paskutinę viltį."

ITALIJA LIEKA RESPUBLIKA.

Romos radijas. - Balsavimo rezultatais remiantis, paaiškėjo, kad italų tautos 54% pasirinko respubliką ir 46% monarchiją.

Ministras pirmininkas de Gasperi vakar pranešė karaliui Umberto apie balsavimo rezultatus. Spaudos atstovams de Gasperi paaiškino, kad tai nesanti jokia revoliucija, tik priėmimas tautos sprendimo, dėl kurio abi partijos jau prieš tai buvo sugitarusios. Jis klausimą, kada karalius Umberto išvyks iš krašto, de Gasperi pasake, kad jis dar to nežino.

Kaip oficialiai pranešama, Italijos balsavę 20.500.000 žmonių. Pagal paskutinius duomenis balsai taip pasiskirstė:

1. Krikščionių demokratų partija gavo	7.600.000
2. Socialistai	4.510.000
3. Komunistai	4.130.000
4. Demokratų sąjunga	1.400.000
5. Likusios partijos drauge	1.110.000

STAIGA MİRĖ KARO ATASHE.

Ottava. - Buvo sovietų karo atšachė Kanadoj Zabutin mive nuo širdies smugio, praėjus keturioms dienoms po to, kai jis sugrįžo į Maskvą Kanados užsienio reikalų ministerijos valdininkų pareiškimais, Zabutinas prieš išvažiuodamas buvo visiškai sveikas. Mirusiai buvo laikomas sovietų spionazo Kanadoj vadu ir jo varda būvė nuolat Kanados spionazo aferose, tarp kitko ir atominės bombos spionazo aferoje minimas.

ANGLIJOS PAGEIDAVIMAS.

BŪTI TARPININKU TARP SOVIETŲ SĄJUNGOS IR AMERIKOS.

Londonas. - Diplomatinuose sloukeniuose esama nuomonė, kad Bevinas, atidarydamas užsienio politikos klausimais debatus pareiškė britų vyriausybės pageidavimą būti tarpininku tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos, kad sutrūgdytų galima visiška santykių nutrukimą tarp vakarų valstybių ir rytų sąjungininkų.

Kaip tik tuo metu, kai kai kabinetas formaliai pritarė Bevinui kalbai, per Maskvos radiją tuoj buvo pradėta pulti Jungtines Amerikos Valstybes, kiek mažiau ir Angliją. Buvo prikišama vakarų valstyboms, kad jos rengiančios trečią pasaulinį karą, o JAV buvo dar kaltinamos, kad padėdžiančios trijų didžiųjų valstybių nutarimus.

Londonas. - "Daily Mail" iš Romos pranešimu, Jugoslavija išeik bendrą mobilizaciją. Britų užsienio reikalų ministerija pareiškė, kad dar neturinti apie tai žinių, bet prileidžiama, kad įtempimas dėl Triesto, grįžus Titui iš Maskvos, greičiausiai paaštrės.

TITO VEDA NERVU KARA DEL TRIESTO.

Vašingtonas. - JAV vyriausybė artimi slūkėniai i vakar dienos Londono "Daily Mail" pasirodžiusia žinia apie bendrąja mobilizacija Jugoslavijoje ir Jugoslavų politikos dėl Triesto, Titi iš "akvos grizus pasitvėrimą" pareiškė, kad nėra gauta praešimų; patvirtinanciu laikrasty pasirodžiusia žinia apie mobilizaciją Jugoslavijoje. Bet iš kitų praešimų galima padaryti išvada, kad Tito pasaukęs atėgose karininkus ir visas partizanų karines pajėgas stoti po ~~XXXXX~~ ginklų.

Is tu paciu saltiniu suzinima, kad JAV ir Didz. Britanijos vienosios notos jau paruosios iteikti Maršalo Tito vyriausybė. Notose pareikaluta pasitaiskiiti del italų žveju laivu tariamo konfiskavimo ir laivu igulos Jugoslavijoje sulaukymo. Laivai buvo konfiskuoti gegužes mėn. Venecijos Julijos sąjungininku vandenyse. Tai esanti jugoslavų priemonė nervu karui vesti.

Generolas Eisenhoweris.

KAS SVARSTO NAUJO KARO GALIMUMUS, BLOGAI PASITARBAUJA ŽMONIJAI.

Čikaga. - Per spaudos konferenciją amerikiečių armijos stabo sefas generolas Eisenhoweris pasakė: "Kas siandien svarto naujo karo galimumus, blogai pasitarbauja žmonijai. Išvengti karo gali būti sunku, bet turi būti rastos galimumas jam išvengti. Atsiminkite visus 1942 metų sunkumus, kaip Vokietijos ir Japonijos armijos užplūdo prieš žemės rušinio. Buvo sunku, bet mes juos navelkėme. Mes sukursime ilgalaikę taiką. Galutinę taiką, kuri patenkintų visas tautas, dar nepasirašyta. Amerika, laikydama karines pajėgas, neturi jokių kitų tikslų, bet vien tik nori užtikrinti, kad taikos sutartys būtų sudarytos vadovaujantis tokia mintimi, kokios vedami virš 300.000 amerikiečių, pagulde savo galvas.

TRYŠ MILIJONAI VYRŲ, SUDARO SOVIETŲ OKUPACINES PAJĖGAS.

Iš patikimų Berlyno slūkėnių gauto žinių paaiškėjo, kad sovietų kariuomenė okupuotose Europos dalyse, demobilizuo dama, kai kurių metų pasauktuosius, sumažinta nuo sešių milijonų iki trijų milijonų.

I ta skaičių neįeina trupės, skirtos sienų pasaugai ir strateginiui rengimui priežiūrai.

Antma; kad rytų Vokietijoje yra nemažiau, kaip penkios sovietų armijos. Gegužes mėn. sovietų kariniai junginiai buvo perkelti iš Vienos į Vokietiją, nors iš Vokietijos nei vienas dali nys nebuvo atitrauktas.

JAU METAI KAIP GENEROLAS VLASOVAS ISDUOTAS

SOVIETAMS.

Frankfurtas. - Amerikos slaptosios tarnybos valdininku pranešimu, generolas leitenantas Vlasovas, kuris yra įrašytas į karo nusikaltėlių sąrašą pirmoje vietoje, jau prieš metus buvo išduotas Raudinajai Armijai.

"Associated Press" praneša, kad buvęs sovietų armijos generolas 1945 m. gegužės 5 dieną pateko Pragoj į nelaisvę iš čekoslovakų įstaigų buvo išduotas sovietams.

"Associated Press" dar priduria, kad, generola Vlasov va stumęs, tūkstančiai jo kareivių, kuriems jis vadovavo kovoje prieš raudonąją armiją, buvo pašalinti į tėvynę.

NAUJOS DISKUSIJOS DEL VOKIETIJOS PARYŽIUJE.

New York. - Užsienio reikalų ministru pavaduotoju paskiriamas vel sukliuvo dėl pasireiškusių keturių didžiųjų valstybių skirtingų nuomonių taikai atstatyti.

Kaip atstatyti pasaulio taiką?

Tarp vakarų valstybių ir sovietų gisėja ypatingai didelė nuomonių skisumas, sprendžiant Vokietijos klausimą. Sovietai sutinka su vienu keturiu zonų karine kontrole, bet nesutinka su ūkiu. Atrodo, kad užsienio reikalų ministru konferencijoje, kuri beveik už savaitę vel prasidės, vel reikės visa Vokietijos ateities problema iš naujo svarstyti.

TAIKOS METU SOVIETAJ TURĖS 4.5 MIL. VYRŲ STIPRUMO

ARMIJA.

Niurnbergas. - "Associated Press" korespondento Danielio karinių galtinių Niurnberge gautomis žiniomis raudonoji armija, nors ji buvo per paskutiniuosius metus kiek sumažinta, yra galingiausia karinė pajėga pasaulyje. Karo metu raudonoji armija turejo 16 milijonų vyrų, dabr ji ju turi 4,5 mil.

Nuolatinq sovietų armija sudarys triš milijonai vyrų, be to dar pusantro milijono vyrų reikės karinėms oro pajėgoms, laivynui ir NKVD (politinei policijai)

LEKTUVŲ BAZES AZORO SALOSE.

London. - Londone paskelbta, kad portugalų vyriausybė bė sutiko leisti Didž. Britanijai ir JAV dar 18 mėnesiu arndotis Azoro salomis, kaip baze savo lektuvams.

TREČIASIS PASIKEITIMAS PRIEŠ Mac ARTHURĄ.

New York. - New Yorko radijo pranešimu, amerikiečių slaptosios tarnybos karininku buvo sušeltas ir paverstas niekais trečiasis pasikeitimas prieš sąjungininkų vyriausį vad rytuose generolą Douglas Mac Arthur. Japonai buvo planavę generolą nušauti bekeliaujantį į amerikiečių pasiuntinybę.

Anderso daliniai vyko į Angliją.

Roma. - Lenkų korpuso vadas generolas Anders išleido savo kariuomenei dienos įsakymą, kuriame pranešama apie lenkų dalinių būsimą išvykimą į Angliją.

JAV bazės Grenlandijoje.

Moskva. - Sovietų agentūros Danijoje sostinėje žiniomis, Kopenhagoje šiuo metu yra atvykęs karinė amerikiečių delegacija. Delegacija veda derybas gauti bazes Grenlandijoje, danų erityse. Turtu su amerikiečių delegacija atvyko ir Grenlandijos gubernatorius pasitarti su danų vyriausybe.

Hirohito aplankė Mac Arthurą.

Tokio. - Imperatorius Hirihito antra kartą nuo Japonijos okupacijos aplankė generolą Mac Arthurą. Jis buvo jį labai apsidėjęs ir tik vieno karališko dvaro ūkio ministrų lydimas. Apie vizitą mažai kas nežinojo, nes jis buvo laikomas paslaptimi.

Byla prieš Fred ROSE tęsiama.

Montreal. - Byloje prieš komunistą parlamento nari Fred Rose, kuris kaltinamas išdavęs atomines bombas gamybos paslaptį, vakar valstybės gynėjo buvo pateikta kaltinamoji medžiaga, pagal kurią sovietų slaptosios policijos (NKVD) siūloma pasinaudoti Rose kaip sovietų agentu.

Igor Gusev, buvęs sovietų pasiuntinys šifravimo skyriaus valdininkas, patvirtino laiško tapatybę; iš laiško matyti, kad 1942 m. birželio mėn. NKVD patikrino Rose "Fred" patikimumą ir kad Rose ir anksčiau jau dirbo NKVD.

Sunkus žemės drebėjimas Turkijoje.

Ankara. - Turkijoje vėl sukrete naujas žemės drebėjimas, kuris dar tebėra. Žuvusiųjų žmonių yra nevisai tiksliai žinios apie 1470. Susisiekimai nutraukti, ir jokių būdų negalima pasiekti paliejamųjų žemės drebėjimo sritis.

Dienraštis leidžia Spaudos Darbuotojų Kolektyvas.